

Dispens från begränsningsvärden i BAT 19 för produktion av massa, papper och kartong, Östrands massabruk, Timrå kommun

Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland lämnar SCA Graphic Sundsvall AB tidsbegränsad dispens från begränsningsvärdena för totalt suspenderat material (TSS) respektive kväve i BAT 19 för produktion av massa, papper och kartong. Beslutet avser Östrands massabruk i Timrå kommun. Dispensen gäller till och med den 1 september 2021.

Följande villkor ska gälla under dispensperioden:

Under tiden 30 september 2018 till 31 december 2018 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 2,2 kg/Adt¹ massa.

Under tiden 1 januari 2019 till 1 september 2021 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 1,8 kg/Adt massa.

Under tiden 30 september 2018 till 1 september 2021 får utsläpp av totalkväve som årsmedelvärde uppgå till högst 0,30 kg/Adt massa.

Verkställighet

Dispensen med begränsningsvärden börjar gälla omedelbart, även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Detta beslut ska delges genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska införas i Sundsvalls Tidning samt i Post- och Inrikes Tidningar, inom tio dagar från datum för beslutet.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvarare på Kommunledningskontoret i Timrå kommun och på Länsstyrelsen Västernorrlands diarium. Delgivning anses ha skett två veckor efter detta beslut.

¹ Adt = Ton lufttorrt massa, uttryckt vid 90 % torrhalt.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

INFORMATION

Detta tillstånd befriar inte verksamhetsutövaren från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra beslut och bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som beslutet avser.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Bakgrund

Utsläppsvärden i slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) för produktion av massa, papper och kartong enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU ska gälla som begränsningsvärden (BAT-AEL) och följas senast den 30 september 2018. SCA Graphic Sundsvall AB, organisationsnummer 556093-6733 (nedan kallat Bolaget), har ansökt om tidsbegränsad dispens för utsläppsvärdena för totalkväve respektive TSS i BAT 19.

BAT 19 gäller för produktion av sulfatmassa. De aktuella utsläppsvärdena enligt BAT 19 är:

- för totalkväve 0,25 kg/Adt massa som årsmedelvärde och
- för TSS 1,5 kg/Adt massa som årsmedelvärde.

Enligt fotnot till BAT 19 kan en kompakt biologisk avloppsreningsanläggning leda till något högre utsläppsnivåer för totalkväve.

Bolaget har tillstånd enligt miljöbalken att, inom fastigheterna Östrand 3:1 och 3:4 i Timrå kommun, tillverka upp till 1 100 000 ton per år av blekt sulfatmassa och CTMP, varav högst 120 000 ton per år av CTMP. Tillståndet meddelades av Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt den 17 november 2015 (mål M 2600-14) samt av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt den 1 juli 2016 (mål M 11173-15).

Ärendets handläggning

Ansökan om dispens kom in till miljöprövningsdelegationen den 3 januari 2018. Efter kompletteringar kungjordes ansökan den 12 juli 2018 i Sundsvalls Tidning och har remitterats till Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland, Timrå och Sundsvalls kommuner samt Kammarkollegiet. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttranden som kommit in.

ANSÖKAN MED YRKANDEN, ÅTAGANDEN OCH ANDRA VILLKOR

Yrkanden

Bolaget yrkar att under 5 år från det att Bolaget anmält till mark- och miljödomstolen och länsstyrelsen att den nya fiberlinjen tagits i drift ska begränsningsvärdena vara:

- för totalkväve 0,30 kg/Adt massa och
- för TSS (GFA) 2,2 kg/Adt massa.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Om länsstyrelsen anser att dispensen ska baseras på både BAT 19 och 40 och detta är mer praktiskt utifrån de förhållanden som råder på Östrand, så ansöker Bolaget om dispens från både BAT19 och BAT 40 och yrkar att dispensen förenas med de ovan föreslagna villkoren.

Bolaget yrkar även att miljöprövningsdelegationen förordnar att dispensbeslutet ska gälla även om det inte har vunnit laga kraft.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Reningsteknik

Vid Östrands massabruk renas processavloppsvatten från produktion av sulfatmassa och CTMP i en biologisk reningsanläggning, en så kallad multibio, där mikroorganismer bryter ner organiskt material i vattnet. Försedimentering och tillsättning av närsalter sker innan vattnet leds till multibion. Behandlat avloppsvatten leds till eftersedimentering innan klarfasen släpps till recipienten, Alnösundet.

För att kontrollera att halterna av närsalter finns i tillräcklig mängd i förhållande till mängden syreförbrukande ämnen (COD), så mäts bland annat kväve on-line. Online-mätningen är kopplad till det program som beräknar mängden närsalter som tillsätts.

Bolaget menar att den biologiska avloppsreningen vid SCA Östrand är en kompakt biologisk avloppsreningsanläggning. Anläggningen har en kort uppehållstid i de biologiska stegen på totalt ca 20 h.

Fabrikens sulfatmassalinje har byggts ut för att kunna producera dubbelt så mycket massa. I fiberlinjen kommer blekning av massa att ske både med och utan kloroxid. Därför kompletteras den aeroba bioreningen med ett anaeroft kloratreduceringssteg och en aerob volym på 8 000 m³. Eftersedimenteringen kompletteras med en till bassäng där avskiljning av suspenderande ämnen sker. Fiberlinjen tas i drift under andra halvan av 2018.

Verksamhetens tillstånd enligt miljöbalken är förenat med utredningsvillkor, som bland annat omfattar att undersöka möjligheterna till att reducera utsläpp av suspenderande ämnen och närsalter.

Recipient

SCA Östrand är belägen på en udde vid Skönviken, nordvästra delen av Alnösundet och vid västra Klingerfjärden, vilka utgör en del av Sundsvallsbukten, som mynnar i Bottenhavet. Recipienten är en del av vattenförekomsten Alnösundet (SE622500-172430). Sundsvallsbukten har stor sötvattentillrinning via Indalsälven och Ljungan.

De lokala recipientförhållandena är enligt Bolaget goda för de utsläpp som dispensansökan omfattar och möjligheterna till utspädning stora. De ökade utsläppen medverkar inte till att någon miljö kvalitetsnorm överskrids.

2018-09-27

555-109-18

2262-101

SCA Östrand deltar tillsammans med andra industrier i övervakning av förhållandena i vattenmiljön i recipienten. Detta sker genom medlemskap i Sundsvallsbuktens vattenvårdsförening (SBVV), som genomför provtagning i Alnösundet och övriga Sundsvallsbukten enligt ett kontrollprogram.

Senaste provtagningen, 2015, visade att status för näringsämnen var tillfredsställande, bottnarna vid provtagningsstationerna var syresatta och siktdjupet var tillfredsställande. De statistiska utvärderingarna visade framförallt på signifikanta minskningar i halterna av närsalter i området. I bottenvatten hade syrgashalterna ökat signifikant över tid vid tre av provtagningsstationerna. En sammanvägd bedömning visade på hög status i vattenförekomsten Alnösundet.

Tidigare utsläpp

Under de senaste åren har utsläppen från verksamheten sett ut enligt följande.

TSS:

	Utsläpp [ton/Adt]	Utsläpp under normal drift [ton/Adt]	Utsläpp [ton]	Utsläpp under normal drift [ton]
2015	1,4	1,3	727	641
2016	2,5	2,3	1 268	1 045
2017	1,4	1,3	687	606

Totalkväve:

	Utsläpp [ton/Adt]	Utsläpp under normal drift [ton/Adt]	Utsläpp [ton]	Utsläpp under normal drift [ton]
2015	0,27	0,25	139	124
2016	0,28	0,27	139	124
2017	0,30	0,27	144	109

Bolaget anför att siffrorna ovan för normal drift är något osäkra, p.g.a. att det inte är helt entydigt hur normal drift ska räknas.

Produktionen har under tiden för ovanstående utsläpp legat kring hälften av den kapacitet som fabriken får efter idrifttagandet av ny fiberlinje, som inletts 2018.

Åtgärder för att uppnå gällande BAT-AEL

Vidtagna åtgärder är bland annat ett effektivare och mer driftssäkert luftningssystem i botten av multibiobassängen, inkoppling av ny kloratreduktionsbassäng, installation av nya fläktar för högre luftkapacitet i multibion, ombyggnation av fiberslamsystemet, inkoppling av nya volymer i returslamluftningen och utbyte av kompressorer i returslamluftningen.

Filtrering, flotation och kemisk fällning utreddes 2014 som tänkbara åtgärder för att uppnå minskade utsläppsnivåer, i samband med att Bolaget sökte nytt

2018-09-27

555-109-18

2262-101

tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten. Dessa tekniker är fortfarande de alternativ som är kommersiellt tillgängliga för behandling av processvatten från skogsindustri. Utredningen och redovisning av kostnader för utredda alternativ har bifogats föreliggande dispensansökan.

Efter igångkörning av den utbyggda fabriken, med start sommaren 2018, så kommer det att ta en tid innan den dimensionerade produktionen för fabriken uppnås, vilket påverkar tiden för intrimning av reningen. Först därefter finns möjlighet att se vilka åtgärder som är mest lämpade.

Skäl för dispens

Bolaget åberopar att oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdena uppstår på grund av både var anläggningen ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper och de lokala miljöförhållandena. Motiveringen är ovanstående beskrivning av recipient, teknik och förhållanden i övrigt.

Utsläppen för de kommande åren är svåra att prognosticera, eftersom en delvis ny rening med nya förutsättningar tas i drift.

Tid för dispens

Bolaget anser att det är orimligt och ekonomiskt oförsvarbart att investera i detta skede. Tillräcklig utredning har inte skett. Bolagets uppfattning är att mark- och miljödomstolen avsett att anläggningens status efter genomförd utbyggnad och drifttagning ska bedömas efter avslutad provotidsutredning och att det då också ska avgöras vilka eventuella tillbyggnader som ska göras.

Bolagets ambition är att under utredningen enligt gällande utredningsvillkor för verksamheten, undersöka vilka åtgärder som ger den största miljönyttan och samtidigt uppfylla BAT-villkoren. Bolaget ansöker därför om dispens från BAT-värden under fem års tid, för att hinna utvärdera de åtgärder som utredningen leder fram till. Resultaten av utredningen ska enligt villkoret ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år från det att den nya fiberlinjen tagits i drift.

Eventuella åtgärder som utredningarna leder till kommer att ske efter provotidens utgång och beslut om slutliga villkor. Om tillbyggnad blir aktuellt så kommer detta att förprojekteras, upphandlas och utföras.

Bolaget menar att den långsiktiga miljönyttan med att vänta tills åtgärderna kan implementeras blir större, än att installera teknik med okänd effekt i förväg.

Bolaget anser att det behövs fem år för implementering och utvärdering av effekterna.

TSS

Utsläpp av organiskt material från Östrand bedöms ha en liten påverkan på Sundsvallsbukten jämfört med transport av organiskt material från Indalsälven. Verksamhetens andel av organiskt material bedöms vara i nivå

2018-09-27

555-109-18
2262-101

5 %. Östrands påverkan på syretillståndet i bottenvatten och därmed bottenfauna, bedöms som marginell.

Kväve

En kompakt biorening kan generera en högre utsläppsnivå av kväve, vilket också är en fotnot i BAT 19. En god COD-reduktion och en bra slamkvalitet kräver ett kväveöverskott på ca 5 mg/l, för att säkerställa att tillräckligt med organiskt kväve finns tillgängligt. En del av totalkvävet är i form av organiskt kväve som är mer svårtillgängligt för mikroorganismerna.

Bolaget bedömer att utsläpp av kväve från Östrand har en liten påverkan på Sundsvallsbukten jämfört med transport av kväve från Indalsälven. Östrands andel av kväve bedöms vara i nivån 5 % och kväve bedöms inte utgöra den begränsande faktorn för primärproduktionen. Kväveemissionens påverkan på miljöförhållandena i Sundsvallsbukten bedöms vara av begränsad karaktär.

YTTRANDEN

I de yttranden som kommit in framförs följande.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen Västernorrland anser att dispens för BAT-slutsatserna endast ska ges under tre år från det att fiberlinjen tagits i drift. Vidare föreslår länsstyrelsen begränsningsvärden för utsläpp av kväve på 0,28 kg/ADt respektive 1,6 kg/ADt för utsläpp av suspenderande ämnen från den 1 januari 2019. För de tre första månaderna kan 0,30 kg/ADt gälla för kväve och 2,2 kg/ADt för suspenderande ämnen.

Länsstyrelsen menar att dispens med de nivåer som Bolaget yrkar på innebär orimligt höga öknings av utsläpp, jämfört med utsläpp enligt BAT-AEL. Med full produktion av sulfatmassa, skulle de maximalt tillåtna utsläppen bli 20 % större för kväve och 47 % större för suspenderande ämnen med nivåer enligt Bolagets yrkande jämfört med BAT-AEL.

Bolagets yrkanden innebär samma begränsningsvärden som i de provisoriska villkoren i verksamhetens tillstånd, trots att villkoren gäller all drift och BAT-AEL gäller normal drift samt att villkoren är skrivna som månadsmedelvärden och BAT-AEL som årsmedelvärden.

Länsstyrelsen uppmärksammar att Bolagets dispensansökan inte omfattar CTMP-massa och att därför CTMP-produktionen måste hanteras separat i redovisningen av uppfyllande av BAT-AEL.

Det är viktigt att utsläppen av kväve inte tillåts öka så mycket att statusen för näringsämnen i Alnösundet riskerar att försämrats. Bolagets utsläpp under 2017 var det näst högsta i Västernorrland från miljöfarliga verksamheter.

Nya och ombyggda reningsanläggningar bör med god marginal klara den övre gränsen på BAT-AEL. Medan den nya vattenreningsanläggningen

2018-09-27

555-109-18

2262-101

designats, har Bolaget haft kännedom om vilka BAT-AEL som kommer att gälla.

Länsstyrelsen bedömer att tre år är tillräckligt för att bolaget ska hinna göra de förbättringar som krävs ifall det skulle visa sig att den nya anläggningen inte håller måttet.

Kommun

Miljö- och byggnadsnämnden i Timrå kommun bedömer att ansökan kan godtas men med tillägg att sökt dispens om möjligt medges för den tid som utredningen faktiskt tar (maximalt tre år) plus två år för utvärderingen.

Miljökontoret i Sundsvalls kommun betonar att en eventuell dispens beviljas under så kort tid som möjligt för att minska påverkan, inte bara i närområdet utan även den påverkan som sker längre ut i Sundsvallsbukten och i Bottenhavet.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget menar att den långsiktiga miljönyttan blir större om man väntar tills åtgärder kan implementeras efter utredning enligt gällande utredningsvillkor, än att installera teknik med okänd effekt i förväg, eftersom syftet med utredningsvillkoret är att komma så lågt som möjligt i utsläppsnivåer och inte bara klara BAT-AEL. Prövotiden är tre år efter att fiberlinjen tagits i drift. Efter att utredningen skickats in tillkommer handläggningstid för miljödomstolen och inblandande myndigheter, vilket Bolaget förväntar sig tar ett till två år. Eventuella åtgärder kan vidtas efter dom och mest troligt först efter förprojektering och upphandling, som avses ske efter dom. Bolaget vidhåller därför att fem år behövs för dispensen.

Vad gäller nivåer som yrkas, är Bolagets uppfattning att domstolen tog hänsyn till BREF och BAT vid fastställande av de provisoriska villkoren.

Bolaget kan inte i förväg prognosticera tiden för onormal drift och anser därför att det är omöjligt att föreslå lägre värden än de som tidigare avgjorts i miljödomstol.

Tolkningen av vad som är onormal drift är oklar.

I Bolagets tycke innebär det också praktiska och onödiga svårigheter att följa två olika uppsättningar riktvärden under den korta tidsperiod det är fråga om.

Om länsstyrelsen anser att dispensen ska baseras på både BAT19 och 40 och detta är mer praktiskt utifrån de förhållanden som råder på Östrand, så yrkar Bolaget i andra hand dispens från både BAT19 och BAT 40 och yrkar att dispensen förenas med de ovan föreslagna villkoren.

2018-09-27

555-109-18

2262-101

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING

Dispensprövningens omfattning

Bolaget har ansökt om dispens från BAT 19, som gäller sulfatmassaproduktion, medan BAT 40 gäller för CTMP-produktion.

Bolaget är skyldigt att redovisa hur verksamheten innehåller begränsningsvärdena både i BAT 19 och i BAT 40. Enligt Naturvårdsverkets vägledning om BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong görs detta genom att vikta de båda begränsningsvärdena med hjälp av förhållandet mellan producerad mängd av respektive produkt.

Bolaget har i komplettering till ansökan redovisat sammanvägt BAT-AEL för produktion av sulfatmassa och CTMP och konstaterat att det sammanvägda värdet varit detsamma för de senaste tre åren och att det kommer att förändras obetydligt vid olika produktionsmängder. Utsläppen till vatten redovisas gemensamt, eftersom vattnen från produktion av sulfatmassa och CTMP samrenas och har en gemensam utsläppspunkt.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att dessa förhållanden gäller med eller utan dispens från BAT 19. Eftersom sulfatmassaproduktionen är stor i förhållande till CTMP-produktionen påverkas det sammanvägda begränsningsvärdet väldigt lite av begränsningsvärdet för CTMP. Se exempel i tabell 1.

Tabell 1

Sammanvägt begränsningsvärde [kg/Adt]	1 000 000 sulfat + 90 000 CTMP	900 000 sulfat + 90 000 CTMP	800 000 sulfat + 90 000 CTMP	700 000 sulfat + 90 000 CTMP	600 000 sulfat + 90 000 CTMP	500 000 sulfat + 90 000 CTMP
TSS						
Utan dispenser	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Med dispens enligt Bolagets förstahandsyrkande	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0
Med dispens enligt Bolagets andrahandsyrkande	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Kväve						
Utan dispenser	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,26
Med dispens enligt Bolagets förstahandsyrkande	0,29	0,29	0,29	0,29	0,28	0,28
Med dispens enligt Bolagets andrahandsyrkande	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30

Dispens från både BAT 19 och BAT 40, enligt Bolagets andrahandsyrkande, skulle innebära att större utsläpp tillåts än med dispens från endast BAT 19. Se exempel i tabell 2.

2018-09-27

555-109-18

2262-101

Tabell 2

	Begränsningsvärde sulfatmassa-produktion [kg/Adt]	Begränsningsvärde CTMP-produktion [kg/Adt]	Sammanvägt begränsningsvärde * [kg/Adt]	Motsvarar utsläpp [ton] *
TSS				
Utan dispenser	1,5	0,9	1,4	1 578
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	1,6	0,9	1,5	1 676
Med dispens från BAT 19 enligt Bolagets förstahandsyrkande	2,2	0,9	2,1	2 264
Med dispens från BAT 19 och BAT 40 enligt Bolagets andrahandsyrkande	2,2	2,2	2,2	2 420
Kväve				
Utan dispenser	0,25	0,18	0,24	267
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	0,28	0,18	0,27	296
Med dispens från BAT 19 enligt Bolagets förstahandsyrkande	0,30	0,18	0,29	316
Med dispens från BAT 19 och BAT 40 enligt Bolagets andrahandsyrkande	0,30	0,30	0,30	330

* räknat på en produktion av 980 000 ton sulfatmassa och 120 000 ton CTMP

Miljöprövningsdelegationen ser inga skillnader i hur det skulle fungera praktiskt med dispens från både BAT 19 och BAT 40 jämfört med dispens från endast BAT 19.

Miljöprövningsdelegationen anser därför att ansökan om dispens från endast BAT 19 ska prövas.

Skäl för dispens

Av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen följer att miljöprövningsdelegationen får ge dispens från ett begränsningsvärde om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Bolaget menar att dispens ska beviljas eftersom tillräcklig utredning i dagsläget inte har skett. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det tillståndavgörande med prövotidsutredning från mark- och miljödomstolen som Bolaget hänvisar till inte tar ställning till industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatserna, utan är ett beslut om tillstånd enligt miljöbalken. Utredningsvillkoret syftar till att utreda vilka nivåer anläggningen kan nå ner till och uppnå en anläggning med så små utsläpp som möjligt. Redovisningen ska enligt villkoret omfatta hur Bolagets förslag till utsläppsvillkor överensstämmer med bästa möjliga teknik. Kravet på bästa möjliga teknik följer av 2 kap. 3 § miljöbalken. Denna process är helt fristående från industriutsläppsförordningens krav.

2018-09-27

555-109-18

2262-101

Enligt utredningsvillkor U1 ska Bolaget utreda hur låga nivåer anläggningen kan komma ner till, utöver de krav som ställs i BAT-slutsatserna. Båda utredningsnivåerna är lägre än begränsningsvärdena i BAT-slutsatserna. Utredningen ska redovisas oberoende av innehållandet av BAT-slutsatserna. Miljönyttan av utredningen av utredningsvillkoret ska alltså vara densamma, oavsett BAT-slutsatserna. Prövotidsvillkoret som sådant är således inte skäl till att bevilja ansökt dispens.

Bolaget har också framfört att det innebär praktiska och onödiga svårigheter att följa två olika riktvärden under den korta tidsperiod det är fråga om. Inte heller det är ett sådant skäl som miljöprövningsdelegationen enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen får bevilja dispens för. De riktvärden Bolaget syftar på är dessutom olika oavsett om dispens beviljas, eftersom efterlevnad av riktvärdena enligt tillståndet ska redovisas genom att visa utsläppsvärden för all drift och efterlevnaden av BAT-AEL genom att visa utsläppsvärden för normal drift.

Den biologiska avloppsreningen vid SCA Östrand är en kompakt biologisk avloppsreningsanläggning. Att denna tekniska egenskap kan medföra något högre utsläppsnivåer än BAT-AEL finns det stöd för i fotnot till BAT 19.

Bolaget har under den fyraårsperiod då BAT-slutsatserna varit publicerade gjort omfattande investeringar med en ny fiberlinje och omfattande ombyggnader av sin vattenreningsanläggning. Nybyggda anläggningar förväntas klara att innehålla BAT-slutsatserna från start. D.v.s. anläggningen förväntas vara projekterad med bästa tillgängliga teknik och därmed kunna innehålla begränsningsvärdena i slutsatserna.

Under 2018 har den nya fiberlinjen tagits i drift tillsammans med en delvis ny reningsanläggning. För sin sedan tidigare befintliga anläggning har Bolaget vidtagit vissa åtgärder för att minska sina utsläpp. Dock har Bolaget inte haft möjlighet att trimma in de nya anläggningsdelarna. Den nya anläggning som tas i drift under andra halvan av 2018 kommer som mest att kunna producera ungefär dubbelt så mycket massa som den tidigare fabriken. Bolaget har ingen klar prognos för vilka effekter detta kommer att ha på den delvis utbyggda reningsanläggningen och utsläppsnivåerna.

Eftersom Bolaget vidtagit åtgärder och kommer att kunna följa upp effekterna av dem först när den nya fiberlinjen nu tas i drift, så anser miljöprövningsdelegationen ändå att kostnader för att sänka utsläppsnivåerna i dagsläget kan anses oproportionerliga i förhållande till miljönyttan. Miljöprövningsdelegationen anser det rimligt att bevilja dispens, under en begränsad tid, så att Bolaget kan följa upp utsläppsnivåerna och därefter bedöma behovet av eventuella ytterligare åtgärder. Miljöprövningsdelegationen menar således att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper, under en begränsad period, skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa de aktuella begränsningsvärdena.

Tidsbegränsad dispens kan därför ges, men ska förenas med villkor.

2018-09-27

555-109-18

2262-101

Tid för dispens

BAT-slutsatserna för massproduktion offentliggjordes den 30 september 2014. Bolaget har under fyra år sedan dess känt till vilka begränsningsvärden som kommer att gälla och haft tid för att utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för att anläggningen ska kunna innehålla dem.

Miljöprövningsdelegationen anser att fyra år ska anses tillräckligt för att både göra tillräcklig utredning och vidta åtgärder som behövs för att klara begränsningsvärdena för en befintlig anläggning.

Miljöprövningsdelegationen menar att uppfyllandet av BAT-AEL inte har ett samband med det utredningsvillkor som Bolaget hänvisar till och instämmer med länsstyrelsen i att en ombyggd reningsanläggning med god marginal bör klara övre BAT-AEL. Därmed anser miljöprövningsdelegationen att det inte finns skäl att bevilja dispens under fem år från det att bolaget anmält till mark- och miljödomstolen och länsstyrelsen att den nya fiberlinjen tagits i drift.

Länsstyrelsen anser i sitt yttrande att tre år är tillräckligt för att bolaget ska hinna göra de förbättringar som krävs ifall det skulle visa sig att den nya anläggningen inte uppfyller kraven. Även Timrå och Sundsvalls kommuner har genom sina yttranden visat att de anser att tiden för dispensen är viktig att begränsa, för att minska miljöpåverkan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tre år är en rimlig tid för att följa upp effekterna av de redan vidtagna åtgärderna, efter att de nya anläggningsdelarna tagits i drift och trimmats in. Bolaget anmälde den 10 september 2018 att den nya fiberlinjen tagits i drift från den 1 september 2018. Miljöprövningsdelegationen meddelar därför dispens under perioden till och med den 1 september 2021.

Villkor

TSS

Utsläppen av suspenderande ämnen (GF/A) låg under 2015 och 2017 på 1,3 kg/Adt och 2016 på 2,3 kg/Adt under normal drift. 2016 var ett exceptionellt år, då fabriken reningsanläggning havererade. Eftersom en ny anläggning bör ha lägre specifika utsläpp än en äldre anläggning, bör utsläppen inte förväntas bli högre än 1,3 kg/Adt från och med andra halvåret av 2018. De tidigare utsläppsnivåer som redovisats i ansökan motiverar inte fullt ut den dispensnivå Bolaget yrkat på.

De nivåer Bolaget yrkat på kan inte heller motiveras av det provisoriska villkoret. Riktvärdena i de provisoriska villkoren är utformade som månadsmedelvärden och gäller för all drift. BAT-AEL är utformade som årsmedelvärden och gäller för normal drift. Ett årsmedelvärde på samma nivå som ett månadsmedelvärde, är ett mer generöst begränsningsvärde än det månadsmedelvärdet. Ett begränsningsvärde som endast gäller normal drift kan dessutom inte jämföras med ett villkor som gäller för all drift, även om tillståndsvillkoret är utformat som riktvärde.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Miljöprövningsdelegationen menar att om tillståndsvillkoret ska ligga till grund för villkoret för dispens från BAT, måste värdet i tillståndsvillkoret räknas ner med uppskattningsvis 10-15 % för att utsläppet inte kan ligga på högsta tillåtna månadsmedelvärde som ett medelvärde under året. Utöver detta måste tiden för normal drift räknas bort. Onormal drift bör rimligen inte förekomma mer än ca 5 % eller maximalt 10 % av tiden. Villkoret 2,2 kg TSS/Adt massa som månadsmedelvärde för all drift skulle med dessa antaganden mycket ungefärligt motsvara 1,8 kg TSS/Adt massa som årsmedelvärde och under enbart normal drift.

Ett dispensvillkor enligt Bolagets yrkande skulle vid maximal produktion innebära att 47 % högre utsläpp av TSS tillåts än med begränsningsvärdet i BAT 19. I ett realistiskt scenario ska dock anläggningen inte antas producera efter sin maximala kapacitet. Dessutom ska produktionen räknas ner med hänsyn till onormal drift. Räknat på att produktionen 2015-2017 under normal drift var ca 450 000 ton och att produktionen från och med den nya fiberlinjen förväntas fördubblas, så blir motsvarande ökning av utsläppet 30 %. Med denna produktionsnivå, men med ett dispensvillkor för BAT 19 på 1,8 kg/Adt, blir ökningen 19 %. Utifrån omfattningen av nya anläggningsdelar som tas i drift, antar miljöprövningsdelegationen att det dröjer en tid innan produktionen når upp till denna nivå. Mängden TSS som släpps ut årligen kan därför förväntas bli något lägre under dispensperioden.

Den nivå länsstyrelsen yrkat på medför ett sammanvägt begränsningsvärde på 1,5 kg/Adt vid normala produktionsmängder under dispenstiden, med undantag för de tre första månaderna.

Miljöprövningsdelegationen menar att det är skäligt att tillåta ett något högre utsläpp under dispenstiden, för att ge möjlighet att följa upp intrimningen av nya anläggningsdelar.

Sammanfattningsvis bedömer miljöprövningsdelegationen att ett villkor på 1,8 kg/Adt ska gälla för den tidsbegränsade dispensen från BAT 19. Det är inte visat att ett sådant värde kommer att innebära oproportionerligt höga kostnader i förhållande till miljönyttan.

För tiden till och med den 31 december 2018 anser dock miljöprövningsdelegationen i likhet med länsstyrelsen att 2,2 kg/Adt enligt Bolagets yrkande ska gälla.

Kväve

Bolaget uppger att utsläppen av kväve under 2015-2017 legat på 0,25 - 0,27 kg/Adt massa under normal drift. Av en ny anläggning bör kunna krävas att de specifika utsläppen blir lägre än med en äldre anläggning. Utsläppen bör således inte bli högre från och med andra halvåret av 2018 än de varit 2017 och tidigare.

Av skäl som angivits ovan, anser miljöprövningsdelegationen inte att det provisoriska villkoret i verksamhetens tillstånd motiverar den villkorsnivå Bolaget yrkar på. Villkoret 0,30 kg/Adt massa som månadsmedelvärde under all drift, motsvarar med samma antaganden som ovan 0,24 kg/Adt massa

2018-09-27

555-109-18
2262-101

som årsmedelvärde och enbart under normal drift, vilket inte ger utrymme för någon dispens.

Ett dispensvillkor enligt Bolagets yrkande skulle vid maximal produktion innebära att 20 % högre utsläpp av kväve tillåts än med begränsningsvärdet i BAT 19. I ett realistiskt scenario ska dock anläggningen inte antas producera efter sin maximala kapacitet. Dessutom ska produktionen räknas ner med hänsyn till onormal drift. Räknat på att produktionen 2015-2017 under normal drift var ca 450 000 ton och att produktionen från och med den nya fiberlinjen förväntas fördubblas, så blir motsvarande ökning av kväveutsläppet 19 %. Utifrån omfattningen av nya anläggningsdelar som tas i drift, antar miljöprövningsdelegationen att det dröjer en tid innan produktionen når upp till denna nivå. Mängden kväve som släpps ut årligen kan därför förväntas bli något lägre under dispensperioden.

Som framgår av tabell 1 ovan, skulle ett sammanvägt begränsningsvärde vid ett dispensvillkor enligt länsstyrelsens yttrande innebära att de tidigare utsläppen enligt ovan tangerar gränsen till att innehålla begränsningsvärdet.

Miljöprövningsdelegationen menar att det är skäligt att tillåta ett något högre utsläpp under dispenstiden, för att ge möjlighet att följa upp intrimningen av nya anläggningsdelar.

Sammanfattningsvis bedömer miljöprövningsdelegationen att villkoret 0,30 kg/Adt enligt Bolagets yrkande kan gälla under hela den tidsbegränsade dispensperioden. Villkoret kan inte heller i den här delen anses oproportionerligt kostsamt i förhållande till miljönyttan.

Det är viktigt att utsläppen av kväve inte tillåts öka så mycket att statusen för näringsämnen i Alnösundet riskerar att försämrans.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sådan risk inte finns med den begränsning av tid som gäller för dispensen.

Verkställighet

Bolaget har yrkat att dispensen ska gälla omedelbart. Med hänsyn till att beslutet gäller en redan pågående miljöfarlig verksamhet och frågan är avgränsad till att omfatta begränsningsvärden för utsläpp av kväve och TSS i aktuell anläggning finns enligt miljöprövningsdelegationen grund för att meddela verkställighetsförordnande. Dispensbeslutet gäller alltså även om det inte har vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Östersund, se bilaga 2. Skrivelsen ska ha kommit in till miljöprövningsdelegationen **senast den 1 november 2018**.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland. I beslutet har deltagit Ulrika Prytz, ordförande och Frida Uebel, miljösjakkunnig. Ärendet har föredragits av Anna Bäckman, miljöhandläggare.

För miljöprövningsdelegationen,

Ulrika Prytz

Bilagor:

1. Hur man överklagar

Kopia till:

Naturvårdsverket (registrator@naturvardsverket.se)

Havs- och vattenmyndigheten (havochvatten@havochvatten.se)

Miljö- och byggnämnden Timrå kommun (miljo@timra.se)

Miljönämnden Sundsvalls kommun (miljonamnden@sundsvall.se)

Hur man överklagar till mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med miljöprövningsdelegationens beslut kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen. Ditt överklagande måste komma in till miljöprövningsdelegationen inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet.

Observera att du ska skicka eller lämna in överklagandet till **Miljöprövningsdelegationen/Länsstyrelsen Västernorrland, Miljöskydds-enheten, 871 86 HÄRNÖSAND**. Det ska du göra för att miljöprövningsdelegationen måste pröva om överklagandet kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till mark- och miljödomstolen.

Tiden för överklagande

Beslutet delges via kungörelsedelgivning genom annonsering i lokalpress och enskild anses ha tagit del av beslutet två veckor efter beslutsdatum. Om din överklagan kommer in för sent kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Tiden för överklagande för den som företräder det allmänna räknas från den dag beslutet meddelades.

Överklagandet ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, ange beslutets datum och ärendets dnr,
- hur du vill att beslutet ska ändras,
- varför du anser att miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt, och
- dina kontaktuppgifter.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med en kopia på dessa.

Underteckna överklagandet och förtydliga namnteckningen.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra för att överklaga kan du ringa till länsstyrelsen på telefonnummer 0611-34 90 00. Fråga efter den som varit föredragande i miljöprövningsdelegationens beslut.